

**REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL ȘTEFAN VODĂ
CONSILIUL RAIONAL ȘTEFAN VODĂ**

MD-4201, or. Ștefan Vodă, str. Libertății, nr. 1, tel. (242) 226-50, tel/fax (242) 234-10,
e-mail: consiliul.raional-stefan-voda@apl.gov.md, web: www.stefan-voda.md

---

**DECIZIE nr. 5/29
din 28 noiembrie 2025**

**Cu privire la aderarea Consiliului raional Ștefan Vodă
la „Convenția Primarilor privind Energia și Clima 2050“**

Având în vedere necesitatea implementării unor programe, proiecte la eficientizarea consumului de energie, utilizarea surselor de energie regenerabilă, combaterea schimbărilor climatice, coordonarea eforturilor întru diminuarea poluării mediului, rezultate din utilizarea energiei pentru activitatea umană;

în conformitate cu art. 4 alin. (3), art. 5 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;

în baza art. 43 alin. (2), art. 46, art. 53 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, **Consiliul raional Ștefan Vodă DECIDE:**

1. Se acceptă aderarea Consiliului raional Ștefan Vodă la „Convenția Primarilor privind Energia și Clima 2050“, cu respectarea ulterioară a condițiilor prestabilite (*anexa 1*).

2. Se împuternicește Președintele raionului Ștefan Vodă, dna Olga LUCHIAN semnarea Documentului de angajament „Convenția Primarilor- Parteneriatul Estic privind Energia și Clima 2050“, inclusiv și alte acte aferente procesului de aderare, (*conform anexei nr. 2*), elaborarea și prezentarea unui Plan raional de Acțiuni privind Energia Durabilă și Clima, precum și monitorizarea regulată a progresului.

3. Controlul executării prezentei decizii se atribuie Președintelui raionului Ștefan Vodă, dnei Olga LUCHIAN.

4. Prezenta decizie poate fi contestată cu cerere de chemare în judecată la Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, cu sediul în or. Ștefan Vodă, str. Grigore Vieru, 6, în termen de 30 de zile din data publicării, potrivit prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

5. Prezenta decizie se plasează în Registrul de stat al actelor locale (actelocale.gov.md), se publică pe pagina web a Consiliului raional Ștefan Vodă (www.stefan-voda.md) și se aduce la cunoștință entităților / persoanelor vizate.

Președintele ședinței

Contrasemnează:

Secretarul interimar al Consiliului raional

CONVENȚIA PRIMARILOR PRIVIND CLIMA ȘI ENERGIA

Noi, care au semnat această Convenție, avem o viziune comună pentru un viitor durabil – indiferent de dimensiunea raionului nostru sau de locația sa pe harta lumii. Această viziune comună conduce acțiunile noastre pentru a aborda provocările interconectate: atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea și energia durabilă. Împreună, suntem pregătiți să oferim măsuri concrete, pe termen lung, care să ofere un mediu stabil din punct de vedere ecologic, social și economic pentru generațiile prezente și viitoare. Este responsabilitatea noastră colectivă să construim teritorii mai durabile, mai atractive, mai viabile, mai rezistente și mai eficiente din punct de vedere energetic.

NOI, RECUNOAȘTEM CĂ:

Schimbările climatice au loc deja și reprezintă una dintre cele mai mari provocări globale ale vremurilor noastre, care solicită acțiuni imediate și cooperare între autoritățile locale, regionale și naționale din întreaga lume;

Autoritățile locale sunt motoarele cheie ale tranziției energetice și ale luptei împotriva schimbărilor climatice la nivelul de guvernare cel mai apropiat de cetățeni. Autoritățile locale împărtășesc responsabilitatea pentru acțiunea climatică cu nivelurile regionale și naționale și sunt dispuse să acționeze indiferent de angajamentele altor părți. Autoritățile locale și regionale din toate categoriile socio-economice și locațiile geografice se află în prima linie de reducere a vulnerabilității teritoriului lor la diferitele efecte ale schimbărilor climatice. Deși eforturile de reducere a emisiilor sunt deja în curs, adaptarea rămâne o completare necesară și indispensabilă a atenuării;

Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice pot aduce multiple beneficii mediului, societății și economiei. Abordate împreună, ele deschid noi oportunități de promovare a dezvoltării locale durabile. Aceasta include construirea de comunități incluzive, rezistente la climă și eficiente din punct de vedere energetic; îmbunătățirea calității vieții; stimularea investițiilor și inovării; stimularea economiei locale și crearea de locuri de muncă; consolidarea angajamentului și cooperării părților interesate;

Soluțiile locale la provocările energetice și climatice contribuie la furnizarea de energie sigură, durabilă, competitivă și accesibilă cetățenilor și, prin urmare, contribuie la reducerea dependenței energetice și la protejarea consumatorilor vulnerabili.

NOI, ÎMPĂRTĂȘIM O VIZIUNE COMUNĂ 2050 ÎN DIRECȚIA:

- Teritoriilor decarbonizate, contribuind astfel la menținerea încălzirii globale medii cu mult sub 2°C peste nivelurile preindustriale, în conformitate cu acordul internațional privind clima încheiat la COP21 la Paris în decembrie 2015;
- Teritoriilor mai rezistente pregătindu-ne astfel pentru efectele negative inevitabile ale

schimbărilor climatice;

 Accesului universal la servicii energetice sigure, durabile și la prețuri accesibile pentru toți îmbunătățind astfel calitatea vieții și securitatea energetică.

PENTRU A REALIZĂ ACEASTĂ VIZIUNE NOI, NE ANGAMĂM:

- Ca obiectiv pe termen mediu: să reducem emisiile de CO₂ (și, eventual, de alte gaze cu efect de seră) de pe teritoriul raionului nostru cu **cel puțin 30% sau 35% până în 2030**, și anume prin îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea sporită a surselor regenerabile de energie¹;
- Ca obiectiv pe termen lung: să reducem emisiile de CO₂ (și, eventual, de alte gaze cu efect de seră) pe teritoriul raionului nostru cu **cel puțin 60% până în 2050** față de nivelurile de emisie din 1990, sau cu **cel puțin 40% până în 2050** față de nivelurile de emisie dintr-un an de referință **ulterior anului 2005**;
- Să depunem efort pentru a atinge **obiective mai ambițioase pe termen lung** în politicile noastre climatice și energetice, în comparație cu angajamentele NDC și cu obiectivele minime sus-menționate pentru regiunea Parteneriatului Estic, pentru a **atinge neutralitatea climatică până în 2050**;
- Să creștem rezistența noastră prin adaptarea la impactul schimbărilor climatice;
- Să abordăm sărăcia energetică ca o acțiune cheie pentru a asigura o tranziție justă și accesul populației la energie la prețuri accesibile, sigure și durabile;
- Să împărtășim viziunea, rezultatele, experiența și cunoștințele noastre cu alte autorități locale și regionale din cadrul Parteneriatului estic, UE și din afara acesteia, prin cooperare directă și schimburi reciproce de experiență, și anume în contextul Convenției Globale a Primarilor.

Pentru a transpune angajamentele autorităților noastre locale în acțiuni, ne angajăm să urmăm procedurile și metodologiile relevante din Convenția Primarilor, inclusiv dezvoltarea și prezentarea unui Plan de acțiune pentru energie durabilă și climă, precum și monitorizarea regulată a progresului.

NOI, RECUNOAȘTEM CĂ ANGAJAMENTUL NOSTRU NECESITĂ:

- Conducere politică puternică;
- Stabilirea unor obiective ambițioase pe termen lung, care depășesc mandatele politice;
- (Inter)acțiune coordonată între atenuare și adaptare prin mobilizarea tuturor celor implicați;
- Abordare teritorială intersectorială și holistică;
- Alocarea resurselor umane, tehnice și financiare adecvate;
- Implicarea tuturor părților interesate relevante din teritoriile noastre;
- Împuternicirea cetățenilor ca consumatori cheie de energie, ca „prosumatori” și ca participanți la un sistem energetic receptiv la cerere;
- Acțiune imediată, în special prin măsuri flexibile „fără regret”;
- Implementarea de soluții inteligente pentru a aborda provocările tehnice și societale

---

¹ Se aplică numai semnatarilor CoM2030 cu angajamente de reducere a emisiilor cu 30% sau 35% până în 2030 care se alătură CoM2050

ale tranziției energetice;

- Ajustări regulate ale acțiunilor noastre în funcție de constatările monitorizării și evaluării;
- Cooperare combinată orizontală și verticală între autoritățile locale și cu toate celelalte niveluri de guvernare.

NOI, SALUTĂM:

- Inițiativa Comisiei Europene care oferă atenuarea și adaptarea – ambii piloni ai luptei împotriva schimbărilor climatice – în această inițiativă unică-umbrelă și care consolidează și mai mult sinergiile cu alte politici și inițiative relevante ale UE;
- Sprijinul Comisiei Europene pentru extinderea modelului Convenției Primarilor în alte părți ale lumii prin Convenția Globală a Primarilor;
- Sprijinul Comitetului Regiunilor, ca voce instituțională a autorităților locale și regionale ale UE, pentru Convenția Primarilor și obiectivele acesteia;
- Asistența oferită de statele membre, regiuni, provincii, orașe-mentori și alte structuri instituționale autorităților locale pentru a-și respecta angajamentele de atenuare și adaptare în temeiul Convenției Primarilor.

NOI, ÎNCURAJĂM:

– ALTE AUTORITĂȚI LOCALE:

- Să se alăture nouă în comunitatea Convenției Primarilor;
- Să împărtășească cunoștințele și să se implice în activități de consolidare a capacităților în temeiul Convenției Primarilor.

– AUTORITĂȚI REGIONALE/SUBNAȚIONALE:

- Să ne ofere îndrumări strategice, politici, sprijin tehnic și financiar în dezvoltarea, implementarea și monitorizarea planurilor noastre de acțiune și măsurilor conexe;
- Să ne asiste cu promovarea cooperării și abordările comune pentru o acțiune mai eficientă și mai integrată.

– GUVERNELE NAȚIONALE:

- Să-și asume responsabilitatea în abordarea schimbărilor climatice și să ofere sprijin politic, tehnic și financiar adecvat pentru pregătirea și implementarea strategiilor noastre locale de atenuare și adaptare;
- Să ne implice în pregătirea și implementarea strategiilor naționale de atenuare și adaptare;
- Să asigure accesul adecvat la mecanismele de finanțare pentru a sprijini acțiunile locale privind clima și energia;
- Să recunoască impactul eforturilor noastre locale, să ia în considerare nevoile noastre și să reflecte opiniile noastre în procesele climatice naționale, europene și internaționale.

– INSTITUȚIILE EUROPENE:

- Să consolideze cadrele politice care sprijină punerea în aplicare a strategiilor locale privind clima și energia și cooperarea interurbană;
- Să ne ofere asistența operațională, tehnică și promoțională adecvată;
- Să continue integrarea Convenției Primarilor în politicile relevante, programele de sprijin și activitățile Uniunii Europene implicându-ne în același timp în fazele de pregătire și implementare;

- Să continue să pună la dispoziție oportunități de finanțare pentru implementarea angajamentelor noastre, precum și să propună facilități dedicate de asistență pentru dezvoltarea proiectelor care ne asiste cu dezvoltarea, licitarea și lansarea programelor de investiții;
  - Să recunoască rolul și eforturile noastre în atenuarea și adaptarea la schimbările climatice și să împărtășească realizările noastre cu comunitatea internațională.
- **ALTE PĂRȚI INTERESATE²:**
- Să se mobilizeze și să împărtășească expertiza, know-how-ul, tehnologia și resursele financiare care completează și întăresc eforturile noastre locale, intensifică consolidarea capacităților, stimulează inovația și sporesc investițiile;
  - Să devină jucători activi în tranziția energetică și să ne susțină implicându-se în acțiuni comunitare.

NOI, RECUNOAȘTEM:

- **Aprobarea politică:** Angajamentul, Planul de acțiune pentru energie durabilă și climă și alte documente de planificare relevante vor fi ratificate prin rezoluția/hotărârea consiliului raional. Acest lucru permite sprijinul politic asigurat pe termen lung.
- **Un cadru robust, coerent, transparent și armonizat de compilare și raportare a datelor:** Pe baza experienței municipalităților, regiunilor și rețelelor de orașe, metodologia Convenției Primarilor se bazează pe un fond tehnic și științific solid dezvoltat împreună cu Comisia Europeană. Au fost elaborate principii metodologice comune și șabloane de raportare permițând semnatarilor să urmărească, să raporteze și să dezvăluie public progresul lor într-o manieră structurată și sistematică. Planul de acțiune pentru energie durabilă și climă prezentat este pus la dispoziția publicului pe profilul semnatarului online de pe site-ul web al Convenției Primarilor. Acest lucru asigură transparența, responsabilitatea și comparabilitatea acțiunilor lor locale privind clima.
- **Recunoașterea și vizibilitatea ridicată a eforturilor depuse:** Rezultatele individuale și colective colectate prin modelele de raportare sunt puse la dispoziția publicului – și anume pe site-ul Convenției Primarilor – pentru a inspira și facilita schimburile și autoevaluarea. Raportarea datelor prin Convenția Primarilor permite semnatarilor să demonstreze impactul larg al acțiunilor lor pe teren. Datele compilate prin cadrul de raportare al Convenției Primarilor oferă, de asemenea, feedback esențial cu privire la acțiunile locale factorilor de decizie naționali, europeni și internaționali.
- **Evaluarea datelor raportate de semnatori:** Acest control al calității contribuie la garantarea credibilității și fiabilității întregii inițiative a Convenției Primarilor.
- **Suspendarea în caz de nerespectare:** Semnarii acceptă să fie suspendați din inițiativă – cu un aviz prealabil în scris de către Biroul Convenției Primarilor – în cazul neprezentării documentelor sus-menționate (adică Planul de acțiune pentru energie durabilă și climă și Rapoartele de monitorizare) în termenele limită stabilite. Această procedură asigură transparența, robustețea și corectitudinea față de alți semnatori care își respectă angajamentele.

Parte a

² Ex.: sectorul privat, instituțiile financiare, societatea civilă, comunitatea științifică și mediul academic

Convenția Primarilor – Parteneriatul Estic

Accelerarea acțiunilor pentru o Europă și o regiune a Parteneriatului Estic mai echitabile și neutre din punct de vedere climatic

Noi, prin prezentul document, **ne angajăm să creștem nivelul ambițiilor climatice și să implementăm acțiuni** în ritmul dictat de știință, într-un efort comun de a menține creșterea temperaturii globale sub 1,5 °C - cea mai înaltă ambiție a Acordului de la Paris.

De ani buni deja, orașele transformă **provocările climatice și de mediu în oportunități. Este vremea să devină priorități absolute.**

Ca semnatori ai Convenției Primarilor – Est, ne angajăm să cooptăm toată lumea în aceste demersuri. Ne vom asigura că politicile și programele noastre nu lasă pe nimeni și niciun loc în urmă.

Tranziția către o regiune a Parteneriatului Estic neutră din punct de vedere climatic va avea impact în toate sferele societății noastre. Ca lideri locali, trebuie să monitorizăm cu atenție aceste impacturi pentru a asigura echitatea și incluziunea. **Putem avea în vedere doar o tranziție care să fie echitabilă, incluzivă și să respecte toți cetățenii acestei lumi și resursele planetei noastre.**

Viziunea noastră este ca, până în anul 2050, să trăim cu toții în orașe decarbonizate și reziliente, având acces la energie sigură, durabilă și la prețuri accesibile. Ca parte a mișcării Convenției Primarilor, vom continua (1) să reducem emisiile de gaze cu efect de seră de pe teritoriul nostru, (2) să creștem reziliența și să ne pregătim pentru efectele adverse ale schimbărilor climatice și (3) să combatem sărăcia energetică ca pe o acțiune-cheie pentru asigurarea unei tranziții echitabile.

Suntem pe deplin conștienți că toate țările din Parteneriatul Estic, regiunile și orașele se află în etape diferite ale tranziției lor și fiecare dispune de propriile resurse pentru a îndeplini ambițiile stabilite în Acordul de la Paris. Recunoaștem încă o dată responsabilitatea comună pe care o avem în abordarea crizei climatice. Numeroasele provocări necesită un răspuns politic ferm la toate nivelurile de guvernare. Convenția Primarilor este, înainte de toate, o mișcare a Primarilor dedicați care promovează soluțiile locale și se inspiră reciproc pentru a realiza această viziune.

Ne angajăm să facem tot ce ține de noi și să întreprindem următoarele acțiuni:

1. **SĂ NE ASUMĂM ANGAJAMENTUL** să stabilim obiective pe termen mediu și lung, în concordanță cu obiectivele UE și țintele noastre naționale. Scopul nostru va fi să

depunem eforturi pentru atingerea neutralității climatice până în 2050, ținând cont de țintele minime definite de Consiliul Convenției Primarilor – Est³. Având în vedere situația de urgență climatică actuală, vom face din acțiunea climatică o prioritate și o vom comunica cetățenilor noștri.

2. **SĂ IMPLICĂM** cetățenii, mediul de afaceri și administrațiile de la toate nivelurile în implementarea acestei viziuni și în transformarea sistemelor noastre sociale și economice. Ne propunem să dezvoltăm un parteneriat climatic local cu toți actorii care ne pot ajuta să realizăm aceste obiective.

3. **SĂ ACȚIONĂM**, acum și împreună, pentru a ne alinia și a accelera tranziția necesară. Vom elabora, implementa și raporta – în termenele stabilite – un plan de acțiune pentru atingerea țăntelour noastre. Planurile noastre vor include prevederi despre cum pot fi atenuate schimbările climatice și cum ne putem adapta la acestea, păstrând totodată incluziunea.

4. **SĂ COLABORĂM** cu alți Primari și lideri locali din regiunea Parteneriatului Estic și nu numai, pentru a ne inspira reciproc. Îi vom încuraja să ni se alăture în cadrul Convenției mondiale a Primarilor, oriunde s-ar afla în lume, și să adopte obiectivele și viziunea descrise aici.

Noi, semnatarii Convenției Primarilor - Est, afirmăm că putem întreprinde pași astăzi (**să ne asumăm angajamentul, să implicăm, să acționăm, să colaborăm**) pentru a asigura bunăstarea generațiilor actuale și viitoare. Împreună, vom lucra pentru a transforma viziunea noastră în realitate.

Contăm pe sprijinul administrațiilor naționale și al instituțiilor europene să ne pună la dispoziție politici, resurse tehnice și financiare pe măsura nivelului ambițiilor noastre.

Numele și funcția persoanei care semnează acest angajament

Împuternicit de Consiliul Raional sau echivalent la

zi / lună / an.

(semnătura)

Numele și adresa completă a autorității semnatare

Numele, adresa de e-mail și numărul de telefon al persoanei de contact

Partea a

³ Vedeți Anexa la Formularul de Aderare care detaliază noile ținte de reducere a gazelor cu efect de seră adoptate pentru semnatarii Convenției Primarilor din regiunea Parteneriatului Estic.

